

สารบัญ

	หน้าที่
คำนำ	I
สารบัญ	III
สารบัญตาราง	VI
สารบัญรูปภาพ	IX
บทนำ	1
1.1 ความหมายของการคลังรัฐบาล (Public Finance)	1
1.2 ความเป็นมาของวิชาการคลัง	3
1.3 ความเป็นมาของวิชาการคลังของไทย	4
1.4 ความแตกต่างระหว่างการคลังรัฐบาลและการคลังเอกชน	5
1.5 ความสำคัญของวิชาการคลังรัฐบาล	6
1.6 ขอบเขตของวิชาการคลังรัฐบาล	6
1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาการคลังรัฐบาลกับวิชาอื่นๆ	6
1.8 เครื่องมือทางการคลัง	8
1.9 วิธีการศึกษาการคลังรัฐบาล	9
1.10 ขนาดภาครัฐบาล	9
1.11 สรุป	12
บทที่ 2 งบประมาณแผ่นดิน (Public Budget)	13
2.1 ความหมายและความสำคัญ	13
2.2 ลักษณะที่ดีของงบประมาณ	15
2.3 ระบบงบประมาณแผ่นดิน	18
2.4 การจำแนกประเภทงบประมาณ	21
2.5 วงจรงบประมาณ (Budget Cycle)	23
2.6 ปฏิทินงบประมาณ (Budget Calendar)	23
2.7 ปัญหาและอุปสรรคของงบประมาณไทย	23

2.8 การประมาณการรายได้และรายจ่าย	26
2.9 การประมาณการรายได้ของงบประมาณไทย	28
2.10 ระบบงบประมาณสองปี (Two-Year Budget)	29
2.11 สรุป	30
บทที่ 3 รายจ่ายของรัฐบาล (Government Expenditures)	69
3.1 ความสำคัญของรายจ่ายของรัฐบาล	69
3.2 ประสิทธิภาพของรายจ่ายของรัฐบาล	70
3.3 สาเหตุที่ทำให้ประสิทธิภาพของรายจ่ายของรัฐบาลต่ำ	70
3.4 ปัจจัยที่ทำให้รายจ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้น	71
3.5 สินค้าสาธารณะ (Public Goods) และสินค้าเอกชน (Private Goods)	72
3.6 ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวกับรายจ่ายของรัฐบาล	73
3.7 ผลของรายจ่ายของรัฐบาล	77
3.8 โครงสร้างการใช้จ่ายของรัฐบาลไทย	79
3.9 หลักการใช้จ่ายของรัฐบาล	81
3.10 การวิเคราะห์ต้นทุน	87
3.11 สรุป	88
บทที่ 4 รายได้ของรัฐบาล (Public Revenue)	91
4.1 ความหมายของรายได้ของรัฐบาล	91
4.2 ประเภทของรายได้ของรัฐบาล	91
4.3 โครงสร้างรายได้ของรัฐบาลไทย	92
4.4 เงินคงคลัง (Treasury Balance)	96
4.5 สรุป	97
บทที่ 5 ภาษีอากร (Tax)	101
5.1 ความหมายของภาษีอากร	101
5.2 วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษี	101

	หน้าที่
5.3 ลักษณะของระบบภาษีที่ดิน	102
5.4 ประเภทของภาษีอากร	103
5.5 หลักการเก็บภาษี	103
5.6 ฐานภาษี (Tax Base) และอัตราภาษี (Tax Rate)	104
5.7 ทฤษฎีการจัดเก็บภาษี	104
5.8 ภาษีอากรบางประเภท	112
5.9 การผลกระทบระภาษี และผลของการจัดเก็บภาษี	129
5.10 สรุป	132
บทที่ 6 การคลังรัฐวิสาหกิจ	135
6.1 ความหมายของรัฐวิสาหกิจ	135
6.2 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ	135
6.3 ความสำคัญของรัฐวิสาหกิจ	135
6.4 สิทธิพิเศษของรัฐวิสาหกิจ	137
6.5 ประเภทของรัฐวิสาหกิจ	139
6.6 หน่วยงานที่ควบคุมดูแลรัฐวิสาหกิจ	143
6.7 ปัญหาของรัฐวิสาหกิจ	144
6.8 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ	145
6.9 รูปแบบการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ	151
6.10 การคลังของรัฐวิสาหกิจไทย	154
6.11 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจไทย	156
6.12 ข้อตกลงเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจกับ IMF	160
6.13 กฎหมายสำคัญเกี่ยวกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ	161
6.14 สรุป	161
บทที่ 7 หนี้สาธารณะ (Public Debt)	165
7.1 ความหมายของหนี้สาธารณะ	165

7.2 วัตถุประสงค์ของการก่อกำหนดหนี้สาธารณะ	165
7.3 หลักการก่อกำหนดหนี้สาธารณะ	168
7.4 ประเภทของหนี้สาธารณะ	168
7.5 ผลของหนี้สาธารณะ	169
7.6 การบริหารหนี้สาธารณะ	171
7.7 สำนักบริหารหนี้สาธารณะ	171
7.8 หนี้สาธารณะของไทย	173
7.9 ตัวอย่างการกะประมาณสถานการณ์และการหนีของรัฐบาล	176
7.10 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อกำหนดหนี้สาธารณะ	185
7.11 สรุป	188
บทที่ 8 นโยบายการคลัง(Fiscal Policy)	191
8.1 ความเป็นมาของนโยบายการคลัง	191
8.2 ความหมายของนโยบายการคลัง	192
8.3 วัตถุประสงค์ของนโยบายการคลัง	193
8.4 รูปแบบของนโยบายการคลัง	194
8.5 ปัจจัยที่ทำให้ให้นโยบายการคลังมีประสิทธิภาพ	195
8.6 การใช้นโยบายการคลัง	196
8.7 สรุป	201
บรรณานุกรม	203

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้าที่
2.1 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย จำแนกตามกระทรวง	32
2.2 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงและหมวดรายจ่าย	37
2.3 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน	40
2.4 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ	42
2.5 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงและหมวดรายจ่าย	45
2.6 รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามโครงสร้างแผนงาน	47
2.7 งบประมาณรายรับจำแนกตามหน่วยงาน(เฉพาะภาณีอากร)	51
2.8 งบประมาณรายรับจำแนกตามหน่วยงาน(เฉพาะส่วนที่ไม่ใช่ภาณีอากร)	54
2.9 ประมาณการรายได้จำแนกตามประเภทกระทรวง	56
2.10 ประมาณการรายได้จำแนกตามประเภทรายได้	58
2.11 ประมาณการรายได้และการจัดเก็บจริง	61
2.12 ปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548	64
3.1 โครงสร้างการใช้จ่ายภาครัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2513-2537	82
ณ.ราคาคงที่ปี 2531 จำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ	83
3.2 โครงสร้างการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของภาครัฐบาล ในช่วงปี พ.ศ. 2513-2537	
ณ.ราคาคงที่ปี 2531 จำแนกตามประเภทรายจ่าย	84
3.3 อัตรการขยายตัวของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคภาครัฐบาล ในช่วงปี	
พ.ศ. 2513-2537 ณ.ราคาคงที่ปี 2531 จำแนกตามประเภทรายจ่าย	84
3.4 โครงสร้างการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของภาครัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2538-2546	
ณ.ราคาคงที่ปี 2531 จำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ	85
3.5 โครงสร้างการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของภาครัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2538-2546	
ณ.ราคาคงที่ปี 2531 จำแนกตามประเภทรายจ่าย	85
3.6 อัตรการขยายตัวของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคภาครัฐบาล ในช่วงปี	

ตาราง	หน้าที่
พ.ศ. 2538-2546 ณ ราคาคงที่ปี 2531 จำแนกตามประเภทรายจ่าย	85
4.1 โครงสร้างรายได้ของรัฐบาลไทย	98
4.2 แสดงโครงสร้างรายได้ของรัฐบาลไทยคิดเป็นร้อยละ	99
7.1 เปรียบเทียบหนี้สาธารณะ ณ วันที่ 30 เมษายน 2543 ตามความหมายเดิมกับความหมายใหม่	166
7.2 หนี้สาธารณะคงค้าง ณ. สิ้นเดือนกรกฎาคม 2548	175
7.3 หนี้สาธารณะคงค้าง	177
7.4 สมมติฐานทั่วไปของการประมาณการ	180
7.5 ผลการประมาณการ	184

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพ	หน้าที่
2.1 การจัดทำและการบริหารงบประมาณ	43
3.1. การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติที่เกิดจากการเพิ่ม การใช้จ่ายภาครัฐบาล	61
5.1 การเสียสละเท่ากัน	62
5.2 การเสียสละตามสัดส่วนเท่ากัน	92
5.3 การเสียสละส่วนเพิ่มเท่ากันเท่ากัน	93
5.4 การจ่ายค่าตอบแทนตามแบบจำลองของลินคอล์น	94
5.5 การจ่ายค่าตอบแทนตามแบบจำลองของไบเวน	96
6.1 แสดงจำนวนประเทศกำลังพัฒนาที่แปรรูปรัฐวิสาหกิจใน ช่วงปี 2531-2538	98
6.2 สินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจหลักในหมวดสาธารณูปโภคหลัก	134

